

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“
в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки,
професионално направление 3.4. Социални дейности,
докторска програма: Социална работа, психологически изследвания и социална политика
в Технически университет – Варна

Автор на дисертационния труд: Димана Дианова Дилова – Василева

Тема на дисертационния труд: *Мотивация и удовлетвореност на работещите в системата на социалните услуги*

Изготвил становището: доц. д-р Евгения Трифонова Братоева-Василева – доцент по ПН 3.4 Социални дейности в Русенски университет „Ангел Кънчев“

Основания за изготвяне на становището: Заповед № 235/216.04.2025 г. на Ректора на Технически университет – Варна

Актуалност на разработения в дисертацията проблем

Дисертационният труд е отговор на осъзнатата от докторанта и научния ръководител необходимост за изследване на мотивацията за работа и удовлетвореността от труда на служителите в системата на социалните услуги в България. Това е проблем, който не е достатъчно изследван, както в българската, така и в западната литература.

Обща характеристика на дисертационния труд

Дисертацията е с общ обем от 202 страници, разпределени в съдържание, въведение, три глави, заключение, приноси, библиография и 3 броя приложения. Библиографията се състои от общо 199 заглавия, като със значителен превес са тези на латиница – 175 заглавия пред 24 на кирилица. Доказателственият материал е онагледен с 59 фигури и 64 таблици.

Във въведението акцент е поставен на актуалността на темата. Ясно и точно е описана методологията. Първа глава представя теоретичните предпоставки на разглеждания проблем чрез обзор на множество съдържателни и процесуални теории за мотивация за труд. Това подпомага провеждането на по-нататъшно изследване на въпроса за мотивацията на служителите в системата на социалните услуги. Във втора глава от дисертационния труд докторанта представя обзор на концепциите за удовлетвореност от труда. Трета глава представя дизайна на изследването. Формулирани са ясно целта, задачите, обекта и предмета на изследването. Посочени коректно са използваните методи за събиране на данни и използваните методи за анализа им. Издигнати са пет работни хипотези. Тук прави впечатление умелото съчетание на три изследователски метода - Анкета за изследване на фактори на мотивацията на работещите в системата на социалните услуги, Скали за диагностика на удовлетвореността от труда от Мария Радославова и Фокус група – за изпълнение на поставената цел. След анализа на получените резултати докторантът извежда факторите, които влияят в голяма степен върху мотивацията на служителите, тези които влияят в умерена степен и тези, които изглежда нямат значимо влияние върху нея.

Дисертационният труд е структуриран съобразно формулираните цел и задачи. Стилът на изложението е ясен, научно издържан, със спазена логическа последователност. Текстът е лесно четивен.

Приноси в дисертационния труд

На българска почва данни за удовлетвореността от труда на служителите в сферата на социалната работа липсват. Дисертационният труд се стреми да запълни научния вакуум по въпроса, като се възползва от опита на изследвалите въпроса до момента чрез проведения анализ на литература, и го обогатява с нови данни чрез проведеното собствено емпирично изследване.

Считам, че дисертацията на **Димана Дианова Дилова – Василева** притежава следните значими приноси резултати и достойнства:

- Концептуализирана е проблематиката, свързана с мотивацията и удовлетвореността на служителите на работното място. Очертана е теоретична рамка, спомагаща разбирането на специфичната мотивация на служителите, заети извън бизнес организации.

- Извършена е операционализация и извеждане на емпирични индикатори и структуриране на анкета за изследване на факторите на мотивацията на работещите в системата на социалните услуги.

- Изведено е твърдението, че факторите *удовлетворение от преките колеги и удовлетворение от прекия ръководител* са значими за удовлетвореността; а факторите *отношения с колеги, политика на организацията, възможности за израстване и напредване в работата, признание, справедливост, очакване и ценност на мисията* са ключови за мотивацията на служителите в системата на социалните услуги. Това създава възможности за по-нататъшни изследвания в предметната област на научния труд.

Публикации

В подкрепа на своите изследвания и като израз на публичност на своите идеи докторантката представя 5 публикации, три от които самостоятелни и две – в съавторство. Всичките те са в проблемното поле на дисертационното изследване.

Мнение, препоръки и бележки

Нямам критични бележки към дисертационния труд. Считам, че е нужно той да бъде публикуван под формата на монография. Препоръчвам на докторантката да разшири публикационната си активност с публикации в издания с impact factor.

Заклучение

Въз основа на достойнствата на представения дисертационен труд и като отчитам безспорното авторство и творчески принос, убедено давам положителната си оценка. На това основание препоръчвам на уважаемото научно жури да гласува присъждане на ОНС **„Доктор“** по Професионално направление 3.4 Социални дейности, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки на **Димана Дианова Дилова – Василева**.

09.05.2025 г.
гр. Русе

Изготвил становището:.....
(доц. д-р Евгения Тр. Братоева-Василева)

OPINION

on the Dissertation for the Award of the Educational and Scientific Degree DOCTOR

Field of Higher Education: 3. Social, Economic, and Legal Sciences

Professional Field: 3.4. Social Work

Doctoral Program: Social Work, Psychological Studies, and Social Policy

Institution: Technical University – Varna

Author of the Dissertation: Dimana Dianova Dilova–Vassileva

Title of the Dissertation: *Motivation and Job Satisfaction among Employees in the Social Services System*

Prepared by: Assoc. Prof. Evgeniya Trifonova Bratoeva–Vassileva, PhD, Associate Professor in Professional Field 3.4 Social Work "Angel Kanchev" University of Ruse

Basis for this Opinion: Order № 235/16.04.2025 issued by the Rector of the Technical University – Varna

I. Relevance of the Dissertation Topic

The dissertation addresses a significant and timely issue - work motivation and job satisfaction among employees in Bulgaria's social services sector. This subject remains underexplored both in Bulgarian and international literature. The candidate and her academic advisor rightly identify the lack of systematic study in this area and propose a detailed empirical investigation aimed at bridging that gap.

II. General Characteristics of the Dissertation

The dissertation comprises 202 pages, structured into a table of contents, introduction, three chapters, conclusion, contributions, bibliography, and three appendices. The bibliography includes 199 sources, with 175 in Latin script and 24 in Cyrillic, indicating a strong foundation in international research. The work is well-supported by 59 figures and 64 tables. The Introduction outlines the relevance of the topic and clearly defines the research methodology. Chapter One reviews theoretical frameworks and key concepts related to labor motivation, laying the groundwork for the empirical portion. Chapter Two discusses theories and models of job satisfaction. Chapter Three presents the research design, with clearly articulated objectives, tasks, research subject and object, and appropriate data collection and analysis methods. Five working hypotheses are proposed. The study skillfully integrates three research tools: a questionnaire measuring motivation factors, Job Satisfaction Scales by Maria Radoslavova, and a focus group discussion. The dissertation is logically structured, written in a clear academic style, and easy to follow, demonstrating both scholarly rigor and practical relevance.

III. Contributions of the Dissertation

There is a notable lack of empirical data on job satisfaction within Bulgaria's social work sector. This dissertation not only fills a critical knowledge gap but also contributes original findings through its empirical research. Key contributions include:

- Conceptualization of motivation and satisfaction in a non-business employment context, with a theoretical framework tailored to social service workers.
- Operationalization of key concepts and development of empirical indicators, including a structured questionnaire specifically designed for this sector.
- Identification of factors significantly influencing motivation and satisfaction, such as relationships with direct colleagues and supervisors, organizational policies, opportunities for advancement, recognition, fairness, and alignment with the organization's mission.

IV. Publications

The doctoral candidate has demonstrated scientific engagement by publishing five papers - three single-authored and two co-authored - all of which are aligned with the subject of the dissertation and contribute to its scientific dissemination.

V. Opinion, Recommendations, and Remarks

I have no critical comments regarding the dissertation. I recommend its publication as a monograph due to its academic quality and relevance. I also suggest that the candidate pursue further publications in internationally indexed journals with an impact factor to enhance her academic visibility.

VI. Conclusion

Based on the strengths of the dissertation and the demonstrable academic contributions of the candidate, I confidently give a positive assessment. I recommend that the esteemed academic committee vote in favor of awarding the Educational and Scientific Degree "**Doctor**" in Professional Field 3.4 Social Work, Field of Higher Education 3. Social, Economic, and Legal Sciences to **Dimana Dianova Dilova–Vassileva**.

Date: May 12, 2025

Prepared by:
Assoc. Prof. Evgeniya Trifonova Bratoeva–Vassileva, PhD
"Angel Kanchev" University of Ruse